

The poster features a close-up of a woman's face at the top, with her eyes closed and a somber expression. Below her face is a large, circular mechanical device, possibly a vintage microphone or a speaker, with a complex internal structure of springs and metal components. The title 'VOLÁ BERLÍN' is written in large, red, stylized letters across the top of the device. The overall background is dark and textured, with some scratches and dust marks.

VOLÁ BERLÍN

**KELLY
DURHAM**

Mladá Američanka se snaží přežít
uprostřed nacistického Německa...
Zvítězí se loajalita,
lásky či zdravý rozum?

Kelly Durham
VOLÁ BERLÍN

Kelly Durham

VOLÁ BERLÍN

Přeložil

Magdalena Cindričová

Text copyright © 2015, 2017 Kelly Durham

*This edition is made possible under a license arrangement
originating with Amazon Publishing, www.apub.com,
in collaboration with Kristin Olson Literary Agency s. r. o.*

Translation© Magdalena Cindričová, 2018

Czech Edition © Metafora, 2018

All rights reserved.

ISBN 978-80-7359-595-1 (pdf)

Pro
Inu a Harryho

ÚVOD

*Berlín, Německo,
prosinec 1944*

Maggie už měla plné zuby močení do kbelíku. Měla plné zuby zápachu, špíny, ponižování. Zdálo se, že vždycky, když si potřebovala ulevit, se strážný rozhodl nahlédnout do její maličké cely. Ze všeho nejvíc měla plné zuby strachu, který ji neustále šířal.

Bezesné noci ve sklepních celách hlavního úřadu gestapa na Prinz-Albrecht-Straße neměly konce, do tmy zaznívalo neustálé kapání vody, šramocením pobíhajících krys, sténání potahujících a vzlykajících lidí.

Věděla, že v jejích přesýpacích hodinách už nezbývá moc písku, že kroky na chodbě se brzy zastaví u jejích dveří, že se v zámku ozve zarachocení žaláříkových klíčů, při němž se jí vždy sevřel žaludek, a že ji vyvedou nahoru k výsledku.

Očekávala, že ji předvedou každým okamžikem, a věděla, že už jen to, že je zde, pro ni znamená vážné nebezpečí. Netušila ovšem, kolik toho gestapo ví – a jak daleko půjde, aby se dozvědělo vše.

Do mysli se jí vkrádala ponurá myšlenka: No, možná se přece jen setkám s Clivem.

KAPITOLA 1

Heidelberg, Německo
červenec 1938

Maggie O'Deaová dopíjela se spolužáky druhé pivo a vtom si všimla toho německého mladíka.

Bylo slunečné sobotní odpoledne a Maggie si s přáteli z letního kurzu na heidelberské univerzitě užívala přestávku. Ten chlapec byl štíhlý a hezký, měl atletickou postavu a blond vlasy. Byl o něco vyšší než jeho kamarád, který vešel do zahradní pivnice s ním. Když se ti dva zadívali k jejímu stolu, Maggie se odvrátila – pohlédla zase na Constance, která seděla proti ní a zrovna vyprávěla jakousi veselou historku.

Oba mladíci – odhadovala, že jsou asi v jejím věku – pořád stáčeli pohledy k jejich stolu, ale ona předstírala, že je ignoruje. Raději dál bavila spolužáky vtipkováním o jídle v jídelně (v jednom kuse brambory), názory na profesory a dokonalým imitováním vedoucí koleje paní Hessové.

Plavovlasý mladík vypil pivo a po několika kradmých pohledech vstal a zamířil k nim. „S prominutím, vy jste Angličanka?“ zeptal se od konce jejich stolu se sluncem v zádech a s úsměvem na tváři.

„Angličanka?“ Maggie prudce postavila kameninový korbel na stůl a jednou rukou si zaclonila oči. „Rozhod-

ně ne! Jsem irská Američanka. Angličany vem čert!“ Její ostrá odpověď měla požadovaný účinek – vyvedla mladíka z míry. Její zelené oči zajiskřily v odpoledním slunci. „V mém těle, pane, žije duše básníka, soucit světce a síla ducha utlačovaných. *Angličanka?* Ha! Ať si mě nepřejí!“ Pak škytla. Addie a Constance se zahihňaly, ale Doris, zjevně zahanbená, se tvářila, jako by nejraději zalezla pod stůl.

Mladík potřásl hlavou a zasmál se. Svižně překročil lavici u stolu a posadil se vedle Maggie, zatímco Addie po její levé ruce se trochu posunula. „Přijměte mou nejupřímnější omluvu, slečno! Musíte mi dovolit, abych to napravil tím, že vám a vašim přátelům poručím něco k pití.“ Než mohla děvčata něco namítnout, mávl na číšníka, postávajícího ve stínu u pultu, a objednal všem pití tak, že zakroužil zvednutým prstem.

„Dovolte, abych se představil,“ řekl. „Jmenuji se Kurt Engel. A to...“ kývl na svého přítele, aby si k nim přisedl, „je můj kamarád Arne Becker.“ Arne se usmál a vklouzl na protější lavici vedle Constance a Doris, které se stále tvářily, jako by jim situace byla nepříjemná.

Kurt zahájil konverzaci a brzy se dozvěděl, že Maggie a její přítelkyně jsou studentky. Řekl jim, že on i Arne pocházejí z Heidelbergu, kde spolu vyrůstali, momentálně jsou oba v armádě a přijeli na dovolenku.

„Povězte mi,“ vyzval Kurt Addii, „co si myslíte o našem rodném městě?“

„Je překrásné,“ odpověděla, zjevně potěšená pozorností pohledných mladých mužů.

„Máte naprostou pravdu,“ přisvědčil. „Heidelberg je nejkrásnější německé město. Víte, Arne a já se dnes večer chystáme na Philosophenweg, abychom se podívali na osvětlení zámku. Musíte jít s námi!“

Když dopili pivo, celá skupina – kromě Doris, která se omluvila, že se musí vrátit na přednášku – přešla na druhou stranu řeky Neckar a stoupala do kopce k pahorku nad městem. Kurt a Arne nesli malý batoh nacpaný lah-

vemi piva, sýrem a chlebem, k němuž popruhem připevnili srolovanou pokrývku. Ve stínu dubu kousek od cesty ji pak rozestřeli na zem a pokračovali v konverzaci.

„Tak, Američanko,“ řekl Kurt, otevřel pivo a podal lahev Maggi, „proč se tak zlobíte na Angličany? Myslím, že vy Američané máte všechno britské rádi.“

„Jak už jsem vám řekla, německý mladíku, já nejsem obyčejná Američanka, já jsem irská Američanka, v níž se snoubí nejobdivuhodnější rysy Starého a Nového světa. Pohrdám Angličany! Jsou to jen nadutí imperialisté, kteří nejsou spokojení, dokud si nepodrobí a neovládnou původní obyvatelstvo!“

„Jako třeba Iry?“

„Ano! Jako Iry! Indiány, Egypťany, Palestince – a tak dál. Dokonce i tam, kde dali lidem autonomii, si ponechávají královského místodržícího.“ Teplé pivo a ještě teplejší slunce dále rozvazovalo Maggiin jen zřídka ostýchavý jazyk. „Jsou to paraziti. Imperialističtí paraziti. Takový malý národ, kolika, no, asi padesáti milionů? A přece vládnu světu!“

„Nepotrvá to dlouho,“ řekl Kurt a Arne se tomu zasmál. Kurt se naklonil blíž k Maggi: „Jste velmi rozumná, že jste přijela do Německa a studujete náš jazyk a kulturu. Německo teď v Evropě představuje dominantní sílu. Náš vůdce je génius.“

„Možná, ale má tak směšný knírek!“ dobírala si ho a rozesmála tím Addii a Constance. Kurt s Arnem na sebe pohlédli. „Připomíná mi Charlieho Chaplina.“

„Chaplin je Angličan – nebo ne?“ oplatil jí žertem Kurt.

„K čertu i s ním!“ řekla Maggie, naklonila lahev a pořádně se napila.

„Panu Hitlerovi se za posledních pět let podařilo v Německu udělat zázrak. Dal našemu národu zase práci, posílil hospodářství a také znovu buduje naši vojenskou sílu.“

„A podle toho, co se píše v novinách,“ odpověděla

Maggie, „by teď rád anektoval část Československa, je to tak?“

Kurt zvedl hlavu, jako by ho to překvapilo. „Jenom etnické Němce žijící na východ od umělé hranice vytvořené po válce. Teprve po spojení všech pravých Němců čeká Německo krásná budoucnost.“ Zachytil Arneho pohled a odmlčel se. Pak dodal: „Stejně krásná, jako jsou naše společnice!“

„Připijme si tedy na dámy,“ vyzval je Arne, zvedl svou lahev a ťukl jí o Addiiinu. Arneho přípitek pomohl přejít na jiné téma, odvedl hovor od politiky k praktičtějším záležitostem.

„Jak dlouho potrvá váš studijní pobyt?“ zeptal se Arne Addie.

„Čtyři týdny,“ odpověděla. „Pak máme v plánu cestovat po Německu a trochu si prohlédnout vaši krásnou zemi.“

„Výborně! Musíte vidět Mnichov a zajet na jih do Bavorska. V Garmisch-Partenkirchenu se konaly poslední zimní olympijské hry. Drážďany jsou krásné město hudby a umění, Florencie na Labi. A Rothenberg, středověká vesnice na řece Tauber...“

Mluvil dál, ale Maggiinu pozornost upoutal Kurt. Seděl velmi blízko ní, tak blízko, že cítila jeho vůni. Vnímala jeho krátké plavé vlasy, živé oči i plné rty a pravidelné zuby, když se usmál. Bože, napadlo ji, vypadá jako árijská filmová hvězda!

Později, když se letní večer zdráhavě vzdal světla, se o něho opřela. On za ni položil paži a jejich ramena se k sobě ve tmě přivinula. Zámek se rozsvítil krátce po desáté. V Heidelbergu to byla od počátku století letní tradice. Tato historická turistická atrakce vábila návštěvníky z celé Evropy. Osvětlení připomínalo dvě události.

„Poprvé byl zámek osvětlen roku 1613,“ vysvětloval Kurt Maggii, „na příkaz kurfiřta Fridricha Falckého, který si přál mít na počest své novomanželky slavnostní výzdobu.“

„To je romantické,“ zašeptala, zatímco rudá světla obklopující zámek zvyšovala jas, až se kamenné hradby koupaly v karmínově červené záři.

„Byla to Angličanka,“ zašeptal jí do ucha.

„Běhna,“ usmála se.

Kurt se opět ujal slova. „Druhá událost byla tragičtější. Během Devítileté války zničili zámek Francouzi, rozmetali ho výbušninami a pak zapálili. To se stalo v roce 1689. Později byli naštěstí Francouzi rozumnější.“

Když rudé světlo pohaslo, Kurt silnou paží objal Maggie kolem pasu a vyloudil polibek. Líbilo se jí to.

„Jsem ráda, že nejste Angličan,“ řekla.

„Já taky!“ zasmál se.

Jak plynuly letní dny, Maggie a Kurt spolu trávili čím dál víc času. Po přednáškách ji brával na večeri, někdy i s jejími kamarádkami, i když jasně dával najevo, že má raději výhradně její společnost.

„Dovolená mi končí příští týden,“ řekl v malé pouliční kavárně na Dreikönigstraße mezi dvěma soustý telecího. „Převeleli mě do Berlína.“

„Ach, Kurte,“ vzdychla, „musíš odjet tak brzo? Připadá mi... no, vždyť jsme sotva začali.“ Natáhla se a vzala ho za ruku. „Právě když tě chci lépe poznat!“ usmála se.

„Co kdybys jela do Berlína se mnou?“ navrhl. Nečekal na odpověď a dodal: „Je to největší město! Vybrané restaurace, nejlepší hudba a divadlo, pořád je tam co dělat. A nejkrásnější ženy! Samozřejmě, až přijedeš, začnou všechny žárlit! Musíš přijet!“

„Ráda bych přijela, lásko, ale napřed musím dokončit studium. Slíbila jsem otci, že co začnu, vždycky dokončím.“

„Rozumíš si se svým otcem?“

„Ano, moc,“ odpověděla a nimrala se v jídle na talíři. „Velmi těžce pracoval, aby se mohl rádně starat o mě

a o Maureen, když matka zemřela. Říkal, že bych měla být vždycky hrdá na to, kdo jsem, a že nejlepší cesta k tomu je dokončit všechno, co začnu.“

„Jsem si jistý, drahá Maggie, že tě po dvou týdnech, které potřebuješ k dokončení studia, nebudu mít o nic méně rád. Potom za mnou přijedeš do Berlína. Platí?“

Naklonila hlavu na stranu a usmála se. „Myslím, že by to mohlo být ohromné, můj milý,“ řekla. „Ale co budu v Berlíně celý den dělat? Čekat, až mě pozveš na víno a na večeři? Jistě nepředpokládáš, že se nechám vydržovat. Potřebovala bych si tam najít nějakou práci, ale jsem tu na studijním pobytu. Podle zákona nemůžu pracovat.“

„Nesmysl,“ odsekl. „I pravidla národních socialistů je možné obejít!“

Druhý den, v neděli ráno, se setkali na nástupišti heidelberského hlavního nádraží. Kurt měl za chvíli nastoupit do vlaku do Frankfurtu, kde přestoupí na berlínský expres.

„Tady jsi!“ rozzářil se, když k němu Maggie došla, na sobě žluté šaty, bílý svetr a klobouk proti slunci. „Myslel jsem, že už jsi na mě zapomněla!“

„Ani kněz s nějakým sáhodlouhým kázáním by mě nepřiměl, abych na tebe zapomněla, Kurte Engeli.“ Usmála se, vzala ho za ruce a naklonila se k němu, aby ho políbila na rty. „Nemáš uniformu?“

„Ne, obléknu si ji ve vlaku, než přijedeme do Berlína.“

„Kde je Arne?“

„Jeho vlak do Karlsruhe už odjel,“ odpověděl. „Tak co, přijedeš za dva týdny?“

„Ne.“ Pozorovala, jak Kurtův úsměv mizí, proto honem dodala: „Přijedu už za dvanáct dní.“

Mladík se rozzářil a zasmál se. „Doufám, že vydržím čekat.“

„Já doufám, že nebudeš jen čekat,“ řekla Maggie, uhnula pohledem a potutelně se usmála. „Pamatuj na svůj první úkol při nástupu do služby, Kurte, musíš mi obstarat práci. Otec je velice štedrý, co se týče finanční podpory, ale také věří v práci. Očekává, že to, co dostanu, si taky vydělám. Pokud mám zůstat v Německu, znamená to sehnat si zaměstnání.“

„Ano, madam,“ odpověděl a žertovně zasalutoval. Vztáhl ruce, něžně sevřel Maggiina ramena a zadíval se jí do zelených očí. „Ach, Maggie, moc bych si přál, abys mohla jet se mnou už teď. Nevím, jak ty dva týdny vydržím – chci říct dvanáct dní!“ Sklonil se k ní a políbil ji, objal ji kolem pasu a přitáhl blíž k sobě. Na krku cítila jeho teplý dech a na tváři ji zašimralo rašící strniště. „Musím jít,“ řekl, když zahvízdal průvodčí.

„Sbohem, můj milý,“ řekla a stiskla mu ruku. „Dvacátého devátého se uvidíme v Berlíně.“

Lokomotiva vypustila oblak páry, vagony sebou trhly a vlak se dal do pohybu. Kurt pustil Maggiinu ruku, zvedl kufr a vyhoupl se na schůdek vozu. „*Auf Wiedersehen, Lieben!*“ zvolal do stupňujícího se rachotu vlaku.

Maggie mu poslala vzdušný polibek.

KAPITOLA 2

*Berlín, Německo
červenec 1938*

O dvanáct nekonečných dní později, téměř v šest večer, vystoupila Maggie v Berlíně z vlaku na obrovském hlavním nádraží. Slunce na letní obloze stálo ještě vysoko, jeho žlutý svit pronikal skleněným zastřešením nástupiště. Na nádraží se hemžily davy lidí přecházejících všemi směry. Byli tam muži v oblecích do zaměstnání, ženy v šatech a kloboucích a všude vojáci v uniformách.

Maggiiny oči ještě přivykaly přechodům jasného světla a temnějšího stínu, když sotva pár kroků od sebe spatřila Kurta. Měl na sobě šedivou uniformu a důstojnickou brigádýrku švihácky posunutou na stranu. Stál ve stínu, bokem k ní, a díval se k zadní části vlaku, který se táhl do jasného slunečního svitu.

„Ehm, promiňte, pane, byl byste tak laskav a pomohl mi,“ řekla hlasem s nádechem předstíraného trápení. Kurt se prudce otočil, rozjasnil tvář a hltal ji blankytně modrými očima, zatímco ona pokračovala v hraném výstupu. „Hledala jsem svého přítele. Je to docela hezký, milý, urostlý německý mladík. Chtěla jsem to bez něho vydržet, ale ovládla mě taková... no, dalo by se říct nedočkavost. Prostě už se nemůžu déle krotit!“ vyprskla smíchy a vrhla se mu do náruče.

Kurt zaklonil hlavu a rozesmál se, což vzbudilo zvědavé, závistivé pohledy obchodníků a dalších cestujících, kteří mířili ke svým vlakům. „Maggie! Jsi ještě krásnější, než jak si tě pamatuju,“ zvolal, „jestli je to vůbec možné!“ Objal ji a políbil, pevně si ji přivinul k hrudi. „Nemohl jsem se tě dočkat! A teď, má drahá,“ rozhlédl se, „odneseme tvoje zavazadla.“

V pronajatém autě ji vezl na sever, dál od centra, kde nakonec vjel do ulice lemované stromy. Tam zahrnul doprava na šterkovou parkovací plochu, u níž se nacházel dvoupodlažní činžovní dům.

Když vynesl pátý těžký kufr do svého bytu ve druhém patře, na čele lesklé kapičky potu, na chvilku se posadil. „Maggie,“ řekl, „jsem rád, že máš tolik zavazadel a v nich tolik věcí.“

„Pročpak, můj milý?“ řekla a otevřela dvě piva.

„Znamená to, že se chystáš zůstat!“

„Samozřejmě že to mám v plánu,“ usmála se a jedno pivo mu podala. „Ale nezapomeň, co jsme si řekli o práci.“

Přitáhl si ji k sobě a usadil na klín. „Všechno je zařízené, *Liebchen!*“ ujistil ji a jemně ji kousl do krku. „Využil jsem všechnu svoji výmluvnost, sílu a prohnalost a obstaral jsem ti pracovní povolení,“ podal jí hnědou papírovou knížečku velikosti pasu. „Nejen pracovní povolení, ale taky jsem ti na pondělí domluvil pohovor s jedním svým kamarádem.“

„Jsi úžasný!“ řekla Maggie s upřímnou radostí a potočila se, aby mu viděla do obličeje. „To všechno jsi zvládl za pouhé dva týdny?“

„Za dvanáct dní,“ opravil ji s přemrštěnou skromností Kurt.

„No tohle!“ Maggie ho políbila. „A co budeme do pondělka dělat?“

„Nech mě přemýšlet,“ řekl a rukama přešel po jejích bocích.

Zazubila se. „Doufám, že jsi na hledání místa pro mě nevydal *všechnu* sílu!“

„Jistě chápete, *Fräulein*, že přestože mám s vaším přítelem dobrý a srdečný vztah, místo u nás vám to nezaručuje,“ pronesl komisním tónem ředitel Johann Bauer.

Opřel se lokty o stůl a naklonil se dopředu, buclaté prsty spojené na složce žlutohnědé barvy. Všichni uchazeči o místo nebyli tak příjemní jako tahle hezká mladá žena proti němu. Zavalitý Bauer si česal tmavohnědé vlasy přes temeno hlavy v neumělé snaze podobat se Hitlerovi. Stejně jako vůdce i Bauer nosil úhledný knírek, který nepřesahoval šířku nosních dírek. Na mohutných ramenou se mu napínal letní oblek v barvě khaki, jehož levou klopou zdobil nápadný odznak Národně socialistické strany. Horní okraj límečku košile mizel pod záhyby tlustého krku.

„Z vašeho spisu,“ pokračoval, „jsem zjistil, že máte výbornou ze závěrečné práce letního studia v Heidelbergu a že jste v Americe o prázdninách několikrát pracovala v redakci novin.“

„Ano, pane řediteli,“ odpověděla. „Dvakrát jsem pracovala jako začínající novinářka pro *Bugle* v High Glennu.“

„V High Glennu?“

„V mém rodném městě. Je to samozřejmě jen malé městečko ve státu New York, ne velkoměsto jako Heidelberg.“ Maggie chtěla na Bauera, šéfa zahraničního oddělení Rozhlasového oddělení Říšského ministerstva lidové osvěty a propagandy, učinit dojem. Jeho útvar vysílal do všech koutů světa na četných frekvencích a v mnoha jazycích německá oficiální komuniké.

„Heidelberg je překrásné město,“ prohodil, v očích nepřítomný pohled. Stočil zrak zpátky k Maggie a pár vteřin na ní setrval, jako by v ní nacházel odraz krásy města. „Německy hovoříte velmi dobře a o vaší schopnosti mluvit anglicky není samozřejmě pochyb.“ Usmál se. „Ovládáte plynule ještě nějakou řeč?“

„Ne, pane řediteli. Ale mám na jazyky talent a jsem ochotná učit se.“

„To nebude nutné, slečno. Mnoho aktivit našeho odboru je zaměřeno na posluchače ve Velké Británii,“ pokračoval Bauer. „Řekl bych, že byste mohla překládat a přepisovat texty. Jistě píšete na stroji – nebo ne?“

„Píšu, pane řediteli, rychlostí čtyřicet slov za minutu a také podle diktátu,“ řekla a přeháněla jen trošku.

„A mám za to, že i když jste Američanka, Angličany zřejmě znáte dost dobře.“

„Ano, pane řediteli. Angličany znám docela dobře,“ odpověděla. Do tváří se jí nahrnula červeň a v očích jí zaplálo. „Můj otec emigroval z Irska už jako velmi mladý – především kvůli Angličanům.“

„Chápu,“ řekl Bauer, jemuž se líbilo, co viděl jak v Maggiině spisu, tak i u půvabné dívky před sebou. Rozhlasové oddělení, pomyslel si, až moc často dostává odložené síly z ministerstva na Wilhelmstraße. A tady je jedna mladá kráska, kterou si najme, než by mu ji mohl přebrat Josef Goebbels. „Výborně, má drahá,“ pokračoval a nasadil otcovský tón, „jsem přesvědčený, že váš talent dobře využijeme.“

„*Wunderbar!*“ prohlásila, což Bauera rozesmálo.

Odsunul židli od stolu, vstal a snažil se zapnout sako přes mohutné břicho. „Pojďte za mnou, prosím, představím vás panu Schmidtovi, vedoucímu našeho anglického vysílání.“

Kolébavým krokem obešel stůl a vedl Maggii po hlavní chodbě Domu rozhlasu, rozlehlého, moderního hlavního sídla Rozhlasového oddělení. Stavba na Masurenallee, vzdálená od centra dvacet minut jízdy podzemní dráhou, vznikla, aby poskytla sídlo rozrůstajícím se propagandistickým institucím. Obrovská budova – ve tvaru poloviny kola vozu včetně paprsků – zabírala většinu bloku. Maggie kráčela po Bauerově levé ruce o krok za ním, až došli ke skleněným dveřím s nápisem *Englische Abteilung*, které otevřel.

„*Guten Tag*, pane Schmidte,“ pozdravil ředitel a bledý, vážně vyhlízející mladý muž v tmavém obleku vyskočil, na tváři vylekaný výraz. Na Schmidtově stole ležel vedle popelníku s hořící cigaretou ranní výtisk *Völkischer Beobachter*, oficiálních novin nacistické strany.

„*Guten Tag*, pane řediteli,“ vykoktal. „Takové nečekané překvapení!“

„Ano, řekl bych, že většina překvapení je nečekaná,“ odtušil Bauer. „Doufám, že je všechno v pořádku,“ pokračoval a rozhlédl se po kanceláři s pěti prázdnými stoly.

„Ano, pane řediteli. Většina zaměstnanců začíná pracovat po obědě.“

„Proč po obědě?“ zeptala se Maggie.

„Ach, musíte mi prominout,“ řekl Bauer, otočil se k Maggii a pak zase zpátky ke Schmidтови. „Dovolte, abych vám představil slečnu Margaret O’Deaovou. Slečna O’Deaová,“ pokynul rukou směrem k mladému muži, „pan Schmidt, sekční šéf našeho vysílání v anglickém jazyce.“

Schmidt se Maggii lehce uklonil. Tváří se nejistě, všimla si, možná se Bauera trochu bojí. „Je mi potěšením, slečno,“ řekl, pak od ní odtrhl zrak a pohlédl opět na Bauera, jako by očekával vysvětlení.

„Slečna O’Deaová je nová překladatelka a písárka, kterou jste požadoval, Schmidte.“

„Samozřejmě,“ řekl mladý muž. „Děkuji vám, pane řediteli.“

„Výborně,“ obrátil se Bauer k Maggii, „další už nechám na vás, moji mladí kolegové. Vítejte v rozhlasové sekci, má drahá. Jsem přesvědčený, že vás tato práce bude zajímat a naplňovat. Pan Schmidt vás seznámí s vašimi povinnostmi. Přeji oběma dobrý den.“

Vyšel ze dveří a zmizel v chodbě. Schmidt vydechl a zadíval se za ním.

Maggie si odkašlala. „Tak, pane Schmidte, kde začneme?“ zeptala se radostným hlasem.

Pohlédl na ni, jako by ji viděl poprvé. Byl o kousek

vyšší než ona, měl štíhlou postavu a hezký obličej. Tmavé vlasy měl naolejované a sčesané dozadu a brýle s kovovými obroučkami mu seděly na dlouhém, úzkém nose poněkud nakřivo. „Ehm, ano, ovšem,“ zamumlal, zjevně v rozpacích, co má s novou spolupracovnicí dělat. „Umíte psát?“

„Ano, pane Schmidte,“ zasmála se a tím vehnala do jeho bledé tváře trochu barvy.

„Odpusťte,“ řekl rozpačitě, „myslel jsem, jestli byste uměla psát komentáře, texty, které čtou hlasatelé v živém vysílání.“ Pomalu se začal uklidňovat a jeho držení těla už nebylo tak křečovitě.

„Myslím, že ano. Dělal jsem nějaké články pro noviny u nás ve městě a často poslouchám rozhlasové vysílání. Jistě to nebude tak těžké. Co kdybyste mi dal nějaký úkol a pak posoudil, jestli se vám to bude líbit?“

„Skvělý nápad, slečno O'Deaová,“ řekl Schmidt.

„Prosím, říkejte mi Maggie,“ navrhla s úsměvem.

Zazubil se, jako by si myslel, že Maggiin nástup do jeho sekce by mohl být dobré odškodnění za utrpení při ředitelově návštěvě.

Naklonil se přes její rameno, zatímco psala, ruku na opěradle židle. Maggie ťukala do klávesnice, a když se dostala na konec stránky, napřímila se a zvedla hlavu, aby mu viděla do očí. „Tak co,“ zeptala se, „jak to vypadá?“

Schmidt uchopil list papíru do dlouhých bílých prstů. Pohledem rychle přešel text. Maggii připadalo, že je pohroužený v myšlenkách, že pečlivě uvažuje o tom, co právě napsala. Čekala, dychtivě si přála vědět, jestli první dojem z její práce bude příznivý. Schmidt se zadíval ke stropu tiché kanceláře, našpulil rty a opět se vrátil k papíru. „Hmm,“ zamumlal. Maggie se nepatrně naklonila dopředu a snažila se odhadnout, co si myslí.

„Maggie,“ začal pomalu Schmidt, „řekl bych, že je to

vynikající. Myslím, že bychom to mohli dnes večer použít.“

Radostně vypískla a vyskočila ze židle. Popadla vyplašeného Schmidta a se smíchem ho objala. Když ho pustila, viděla, že zrudl a po tváři se mu rozlil ostýchavý úsměv. „Asi vás budu muset za vaši práci často chválit,“ zasmál se.

Schmidt pověřil Maggií, aby vypracovala krátký příspěvek o problému v Sudetech, území na západě Československa, kde žily více než tři miliony obyvatel německého původu. Maggie zestručnila hlavní článek z *Völkischer Beobachter* a vyzdvihla hlavní body. Hitler už od jara vydával útočná prohlášení s tvrzením, že sudetští Němci by měli být součástí Německé říše. Nekrvavý *Anschluss* Rakouska mu dodal odvahu k hledání dalších teritorií a k opětovnému sjednocení Německa. Teď, krátce po poledni, kdy většina jeho anglicky hovořících komentátorů seděla u pracovních stolů nebo se rozvalovala v křeslech, stál Schmidt u svého stolu uprostřed kanceláře a nahlas četl Maggiin text:

Lord Runciman, člen Sněmovny lordů Velké Británie, pokračuje ve své diplomatické misi do Prahy. Runciman strávil většinu posledních dvou dnů jednáním se zástupci obyvatelstva německého původu a vedoucími představiteli československé vlády ve snaze zmírnit napětí v Sudetech. Úřední činitelé v této oblasti hlásí rozsáhlé rabování a výtržnictví v okolí města Karlovy Vary. Ze zprávy vyplývá, že se německé obyvatelstvo stalo obětí projevů násilí potulných tlup českých banditů. Členové Henleinovy strany, reprezentující mnoho sudetských Němců, žádali českou vládu, aby okamžitě nastolila pořádek nebo umožnila výpomoc německé pořádkové policie, která sleduje situaci z pozorovacích stanovišť

nedaleko Cvikova. Německý ministr zahraničí zaslal prezidentu Československa Benešovi nótu, že trestné činy spáchané na sudetských Němcích a jejich majetku nesmějí zůstat nepotrestány. Od Benešovy vlády dosud není k dispozici žádná odpověď.

Odmlčel se a zvedl zrak. „Tak co si myslíte?“ zeptal se.

„Myslím, že bychom měli říct, že Henleinova strana zastupuje *většinu* sudetských Němců, ne jen *mnoho*,“ navrhl zpěvavým tónem Robert Hipps, původem z Mississippi, který napjatě poslouchal s očima upřenými ne na Schmidta, ale na hezkou dívku po jeho pravici. „Ostatní je, myslím, dobré.“

„Co ta část o ministerstvu zahraničí zasílajícím varování Benešovi?“ vložila se do řeči poněkud kultivovanějším hlasem Julie Clayová, další Američanka. „Je to pravda?“

„Jistěže je, Julie,“ řekl Schmidt. „Svoje zprávy vždycky konzultujeme s ministerstvem zahraničí.“

„No,“ řekla Julie, „takže v tom případě souhlasím s Robertem. Myslím, že je to dobré, moc dobré. Kdo to přečte ve vysílání?“ zeptala se a bylo jasné, že doufá, že to bude ona.

„Myslel jsem, že by to měl přečíst Clive, protože naši posluchači jsou především Britové,“ řekl Schmidt.

„Pokud bude střízlivý,“ zašeptal Julii hlasitě Robert a od ostatních stolů se ozvalo chápavé zachichotání.

Maggie seděla v rohu a jak jednotliví redaktoři hovořili, přejížděla je pohledem. Rozhlasové komentátory tvořila fascinující směsice Američanů, Angličanů, a dokonce i několika Němců. Obvykle vysílali od časného večera až do noci, podle toho, jestli bylo jejich cílové posluchačstvo v Londýně, který měl proti Berlínu hodinové časové zpoždění, nebo v New Yorku, kde bylo o šest hodin méně.

„Tak dobře,“ pokračoval Schmidt, „dovolte mi, abych vám představil autorku tohoto příspěvku, Maggii O’Deovou, novou členku naší sekce.“

Maggie vstala, jako by ji tichý potlesk ostatních zvedl ze židle.

„Začala u nás pracovat dnes ráno. Přijela do Německa počátkem léta jako studentka a rozhodla se zde nějaký čas zůstat. Vítám vás, Maggie!“ Po tomto krátkém úvodu se obrátil k ostatním. „Prosím, abyste to vy ostatní brali jako vodítko pro své dnešní večerní komentáře. Vyšperkujte to, jak uznáte za vhodné, ale moc se neodchylujte od hlavních bodů, jak byly napsány. Vypracujte koncept daného tématu a do pěti hodin ho se mnou proberte.“

Jakmile se Robert, Julie a ostatní vrátili k práci, kývl Schmidt na Maggii, aby přišla ke stolu uprostřed kanceláře. „Dobrý začátek,“ řekl. „Obvykle mají tendenci práci těch druhých rozcupovat. Tu vaši přijali v podstatě bez připomínek.“ Mezi spolupracovníky Schmidt vůbec nepůsobil nervózně nebo napjatě. Byl ve svém živlu, psal, dával pokyny, radil. Byl rozhodný a všechno měl pod kontrolou – úplně jiný, než jak ho odhadovala na první pohled, když přišla s Bauerem, a, pomyslela si, mnohem přitažlivější. Stála vedle něho, zatímco si na její papír něco zapisoval, zaujatá změnou, kterou udělalo s tímto mužem pár hodin a dobří kolegové.

„Pojďte, Maggie, představím vás hvězdě naší malé jednotky, Clivu Barnesovi,“ řekl Schmidt, posbíral nějaké papíry a zamířil ke dveřím kanceláře. Na chodbě se vrátil k tématu. „Clive je náš nejoblíbenější hlasatel, alespoň u anglických posluchačů. Ve vysílání používá přezdívku Lord Lyon. Možná jste o něm už slyšela.“

„Slyšela, pane Schmidte,“ odpověděla. „Ale věci, které se obvykle líbí anglickým posluchačům, se většinou nelíbí mně.“

„Ano?“ pohlédl na ni, zatímco dál kráčeli chodbou. „Jak to?“

„Nemám Angličany ráda. Myslí si, že mají právo dominovat ostatním, vládnout světu.“

„Ano, to je možná pravda,“ přisvědčil, „a právě proto z toho mám obavy.“

Ted' se pro změnu tázavě podívala Maggie na něj. „Co vám působí obavy?“

„Bojím se, že naše země se mohou dostat do konfliktu. Ta věc s Československem mi připadá velmi nebezpečná. Pokud se Britové, nebo případně Francouzi, rozhodnout podpořit československou vládu, čekají Německo těžké časy,“ vysvětlil jí a sklopil oči k zemi. Teprve když došli ke dřevěným dveřím bez označení, zvedl hlavu. „Tady to je.“ Zaklepal, stiskl kliku, aniž počkal na vyzvání, a s Maggií v patách vstoupil.

„Nazdar, Dietere,“ zahlaholil tlustý, usměvavý muž sedící na čalouněné lenošce. Ředitel Bauer vypadal oproti Barnesovi jako tintítko. Angličan měl velkou hlavu lemovanou šedivými vlasy, jejichž tři dlouhé, osamělé prameny se táhly přes jinak lysé temeno. Levou nohu si opíral o polštář a červené sako od smokingu měl rozepnuté, protože by ho jen stěží objalo kolem pasu. Mezi zuby svíral cigaretu v dlouhé slonovinové špičce a v ruce držel sklenku bezbarvé tekutiny. „A kdopak je ta okouzující mladá dáma?“ zeptal se hlubokým, sytým hlasem.

„Dobré odpoledne, Clive,“ řekl Schmidt. „Dovol, abych ti představil nejnovějšího člena Anglické sekce, slečnu Maggií O'Deaovou.“

Clive natáhl masitou ruku, aniž se pokusil vstát. „Je mi potěšením, skutečným potěšením vás poznat, má drahá. Odpusťte mi, prosím, že jsem nevstal. Víte, trápí mě dna,“ mávl cigaretovou špičkou ke zvednuté noze. „Smím vám nabídnout něco na omluvu?“

Schmidt ho přerušil. „Nezlob se, Clive. Máme spoustu práce. Možná později. Tady Maggie vypracovala text, který bude základem večerního komentáře.“

„Opravdu?“ Clive se trochu napřímil a sáhl pro brýle. „Podívejme se, s čím budeme mít co do činění,“ zahleděl se na papír, který mu Schmidt podal. „Mhm,“ zamručel a očima klouzal po textu. „Ano, ano. Docela dobré. Přesně ten správný tón, řekl bych. Staví to naše přátele do jejich preferovaných rolí zprostředkovatelů

a dohlížitelů. Ano, to se jim bude líbit. Dobrá práce, má drahá!“ řekl a vrhl na Maggie obdivný pohled. „Docela se to hodí. Děkuji ti, Dietere. Přijdu za tebou před páťou se svým konceptem.“

Schmidt a Maggie kývli na rozloučenou a vrátili se na hlavní chodbu.

„Takže vy se jmenujete Dieter,“ podivila se cestou zpátky ke kanceláři Anglické sekce. „Chvíli jsem si myslela, že jste jenom Schmidt.“

„Odpusťte,“ řekl a provinile se usmál. „Mám pocit, že mě Bauer trochu vyvedl z míry.“

„Co je na Bauerovi špatného? Připadá mi jako docela příjemný, i když trochu špekátý byrokrat,“ prohodila vesele.

Dieter se k ní otočil a úsměv mu zmizel z tváře. „Tady ne,“ zašeptal.

Zmatená Maggie ho následovala dlouhou chodbou.

„Bauera, ani kteréhokoli jiného člena strany nesmíte nikdy zesměšňovat na veřejnosti,“ vysvětlil jí později, když seděli pod plátěnou markýzou pouliční kavárny kousek od Domu rozhlasu. „Kritiku nepřijímají dobře.“

Letní slunce stálo ještě vysoko na obloze, teplota byla na Berlín dost vysoká. Dieter si povolil kravatu, ale sako si nesundal, a když se natahoval pro pivo, z rukávů mu vyklouzly manžety.

„To mě mrzí,“ řekla upřímně, „mám sklon žertovat. Ráda si dělám legraci,“ pokračovala a snažila se stále usmívat.

Skončili s odpolední prací, zkontrolovali témata příspěvků všech hlasatelů. Jen málokdo tvořil vlastní text. Většina prostě napsala koncept založený na každodenním doporučení Bauerovy kanceláře. Koncepty nejprve schválil Dieter, potom vojenský cenzor a nakonec pracovník ministerstva propagandy. Večerní vysílání, které

obvykle začínalo v sedm hodin berlínského času, zahájí stručný přehled zpráv, během nichž se bude číst Maggiin příspěvek spolu s dalšími novinkami dne. Po zprávách stráví pracovníci Dieterovy Anglické sekce několik hodin rozpracováváním, vysvětlováním a analyzováním událostí ve světě, o nichž hovořili. Den Anglické sekce končil až v časných ranních hodinách, kdy měli na programu poslední vysílání pro Severní Ameriku.

„Jste tady nová, Maggie. Berlín je, jako každé jiné velkoměsto, plný mocných mužů. A mocní muži nemají rádi, když si z nich někdo dělá legraci. Především národní socialisté nemají velký smysl pro humor. A jestliže máte sklon žertovat, dávejte si pozor. Nikdy nevíte, kdo poslouchá. Bauer je mocný muž a člen strany. Nebylo by dobré, kdyby vás někdo slyšel vtipkovat na jeho účet. Je horlivý národní socialista a patří do důvěrného okruhu ministra Goebbelse.“

„Proto vás znervózňuje?“

Zaváhal. „Ano, alespoň zčásti. Rádio je nejmocnější sdělovací prostředek, který existuje. Naši vládní činitelé, zvláště ministr Goebbels, to poznali velmi brzy. Právě proto máme nejlepší vybavení a zařízení na světě. A proto si tolik slibují od naší práce. Musíte pochopit, že pro miliony posluchačů představujeme hlas Německa. Nemyslím jen posluchače v Británii a ve Spojených státech. Jsou i jiné sekce – pro Jižní Ameriku, Afriku, východní Evropu, a dokonce i pro Sovětský svaz, i když tam nemají moc rozhlasových přijímačů,“ dodal, jako by se snažil hovor odlehčit. „Tyhle věci neříkám, abych vám nahnal strach. Chci jenom, abyste znala meze, v nichž se musíme pohybovat.“ Naklonil se dopředu, dramaticky se rozhlédl a řekl: „Ale, mezi námi, souhlasím s vámi: Bauer je tlustý hňup!“

Maggie se zachichotala: „Děkuji vám, Dietere.“

Napila se piva. V novém zaměstnání byla spokojená. Práce se jí zatím líbila. Připadalo jí, že její kolegové tvoří úchvatnou směsici dobrodruhů a šarlatánů. A oceňovala Dieterův zájem.

Kurt hnětl Maggiino ňadro a při tom ji líbal. Když se začal zvedat nad ni, najednou uhnula, což ho překvapilo a převalil se na záda. Vykulil oči. Maggie se usmála a lehla si na něj, až zalapal po dechu.

Strávili spolu příjemný večer, jeden druhému vyprávěli, co je potkalo přes den, zatímco večereli v malé restauraci nedaleko Kurtova bytu. Maggie se mu svěřila se svým úspěchem, jednak při získání místa, ale také u kolegů, kteří pochválili její první práci. Poté, co slíbila mlčenlivost, jí Kurt vyprávěl o přípravě své čtyř k nasazení. Kam, to nevěděl, ale shodli se na tom, že by to mohlo být někde blízko Československa, a oba se domnívali, že k tomu může dojít brzy.

Když se pomalu vraceli k bytu ulicí lemovanou duby, řekl Kurt: „I když jsem moc rád, že bydlíš u mě, měli bychom ti najít vlastní byt. Nevím, kdy budu moct přijít a kdy odejít. Pokud bude náš pluk přemístěn, proběhne to velmi rychle a pravděpodobně bez upozornění. Možná by bylo lepší, kdybys bydlela někde poblíž své práce.“

„No, zřejmě máš pravdu. Jako vždycky.“ Zavěsila se do něho a opřela se o jeho rameno. „Budu asi taky působit důvěryhodněji, když budu mít vlastní byt.“

Ted, když se začala přesouvat nad něj, jí Kurtovy ruce přejížděly po bocích. „Můj bože, irská Američanka!“ bylo to jediné, na co se zmohl.

Sklonila se níž, až se její ňadra setkala s Kurtovou hrudí, a políbila ho na obě tváře, zatímco on dál přerývaně dýchal. Potom ho pomalu objala kolem ramen, pevně je sevřela a při tom si přála, aby tahle chvíle nikdy nepominula.

KAPITOLA 3

Berlín, Německo
srpen 1938

Za týden už byla přestěhovaná do jednopokojového bytu na Soorstraße nedaleko Domu rozhlasu a Kurt se svou jednotkou – Leibstandarte SS Adolf Hitler, určenou k ochraně vůdce – byl převelen někam na jih. Nevěděl přesně, kam míří, a Maggie se raději neptala.

Protože ji Kurt už nerozptyloval a do práce to měla kousek, většinu dne trávil v Anglické sekci. Dál psala zprávy o událostech dne a občas pomáhala komentátorům s přípravou témat, buď pro ně psala poznámky, nebo přicházela s návrhy týkajícími se obsahu. Brzy poznali, že je z celého týmu nejlépe informovaná, protože den začínala důkladným studiem ranních novin. V noci poslouchala BBC, což měli Dieter a ostatní její němečtí kolegové zakázané. To jí umožňovalo poznávat současné mínění v Británii i práci britského propagandistického aparátu a podle toho přemýšlet, jak by toho mohl její tým využít ke svému prospěchu.

Minul srpen a přišlo září, dny se krátily, ochladilo se. Maggie začala vytahovat svetry. Cestou do rozhlasu si vychutnávala chladnou svěžest ranního vzduchu. Kurt jí chyběl a nikdy nezapomněla jít na mši, zapálit svíčku a pomodlit se za něho. Pokud si pamatovala, bohoslužby

vždy patřily k jejímu životu, nejprve s matkou a otcem, potom s mladší sestrou.

V pondělí 19. září se v ranních novinách objevily velké tučné titulky. Anglie a Francie opustily svého někdejšího spojence Československo a naléhaly na Benešovu vládu, aby Říši postoupila Sudety. Němci se srocovali na ulicích kolem novinových stánků a amplionů, které chrly oficiální zprávy ministerstva propagandy. Zdálo se, že válka je zažehnána. Lidé si spíš oddechli, než aby byli nadšení. S výjimkou členů strany.

Když Maggie spolu se skupinou ranních pracovníků vstoupila do budovy, všimla si, že na balkoně v prvním patře stojí ředitel Bauer s několika dalšími vysoce postavenými úředníky Rozhlasového oddělení a všichni se usmívají i nahlas smějí. Během chvíle postřehla, že v jejich středu stojí sám ministr propagandy Joseph Goebbels. Na drobného Goebbelse, který měřil něco přes metr padesát a vážil pětáctýřicet kilogramů, se upíraly zraky všech urostlejších mužů kolem něho. Měl tmavě hnědé vlasy a stejně tmavé pronikavé oči. Přestože se vyznačoval velmi útlou postavou, vždy býval perfektně oblečený: nosil velmi drahé a elegantní obleky, kravaty i košile. Maggie se neubránila a pozorovala ho, zatímco stoupala po schodech. Když na chodbě zahýbala k Anglické sekci, zaslechla ve skupince kolem Goebbelse hlasitý výbuch smíchu. Určitě mají radost z nerozumné kapitulace pana Chamberlaina, pomyslela si. Cítila, že Hitler na svého anglického partnera vyzrál. *To je zlé.*

„Dobré ráno, Maggie,“ pozdravil ji Dieter, jakmile vešla do kanceláře. Ať tam přišla v kteroukoli hodinu, byl vždy na místě, upravený, jako by se právě zvedl z holičského křesla. „Dnes ráno je tu živo, že? Máme v budově významného hosta.“

„Ano, viděla jsem ho,“ položila na svůj stůl noviny, „jak si povídá s velkými šéfy.“

Dieter na ni vrhl varovný pohled. „Budte opatrná,

Bauer říká, že přišel, aby nám dal nové instrukce týkající se těch sudetských záležitostí.“

Ukázalo se, že měl Bauer pravdu. Goebbels na schůzce s řediteli Rozhlasového oddělení vyložil, jaké změny se mají objevit v jejich zpravodajství o krizi v Československu. Poté, co Anglie a Francie daly od svého spojení ruce pryč, přikázal Goebbels zesílit útoky především proti Benešově vládě a Čechům obecně. Tato strategie už byla znát v titulcích ranních novin, které Maggie rozložila před Dietera. ŽENY, MUŽI, DĚTI SKOSENÍ ČESKÝMI STŘELCI! hlásala velká písmena. A také: ČEŠI TERORIZUJÍ ZEMI SUDETSKÝCH NĚMCŮ.

O této oblasti se už nebude hovořit jako o Sudetech, od této chvíle bude, přinejmenším v německém tisku, označována jako *sudetoněmecké území*. S tím, jak Britové a Francouzi diplomaticky ustoupili, Goebbels přikázal, aby bylo světové mínění ovlivňováno příběhy o české proradnosti a krutosti.

Ve čtvrtek 22. září se do Německa vrátil britský ministerský předseda Chamberlain, tentokrát aby se v Bad Godesbergu na břehu Rýna sešel s Hitlerem. Dieter předal týmu instrukce z Wilhelmstraße.

„Ministerského předsedu musíme dál líčit jako státníka připraveného překonat jakoukoli překážku, aby bylo dosaženo mírového řešení této krize,“ pronesl a zvedl hlavu od listu papíru na svém stole. Právě minulo poledne a probíhala každodenní informativní porada. Dieter byl jako vždy úhledně oblečený v tmavém obleku a bílé košili. Maggie v novém červeném svetru seděla blízko něho a psala si poznámky. „Musíme naše posluchače přesvědčit, že Chamberlain jedná v nejlepším zájmu nejen Evropy, ale také Britského impéria.“ Maggie zafuněla a Julie Clayová, která seděla vedle ní, vyprskla smíchy. „Maggie nám sdělí několik stěžejních bodů,“ předal jí Dieter slovo a posadil se.

Maggie vstala a zamířila do středu místnosti. Pořád tvrdě pracovala a kolegové její snahu oceňovali. Když mluvila, pozorně ji sledovali, protože věděli, že jí Dieter dopřává sluchu a že bude studovat obsah jejich konceptů, aby se ujistil, že do nich zařadili Maggiiny hlavní myšlenky.

„Jak řekl Dieter,“ začala, „chceme, aby pan Chamberlain působil jako opravdový státník. To znamená hovořit o něm uctivě, používat patřičný titul – ministerský předseda nebo pan. Také chceme sdělit, že v této věci je zajedno s vůdcem; že mají oba shodný názor na konečný výsledek – to znamená návrat sudetského území Říši. Ke zdržení v tomto bodu dochází pouze kvůli procedurálním problémům, nejde o závažné rozdíly v názorech. Chamberlain dává přednost tomu, aby na návrat sudetského území dohlížela mezinárodní komise, zatímco vůdce prosazuje okamžitou okupaci. V celkovém plánu by to mělo představovat pouze drobnou neshodu, pokud se o tom vůbec bude hovořit. A pamatujte, obě strany prostě usilují o to, aby se etničtí Němci znovu připojili ke své vlasti.“

„Maggie,“ zeptal se Robert Hipps a zapálil si cigaretu, „co bychom měli říct o Francii?“

„Nic. To necháme na Francouzské sekci. My bychom se měli soustředit na fakt, že Velká Británie a Německo touží po stejném výsledku – po stejném *mírovém* výsledku. Mohli bychom taky přidat něco ze zpráv, které dostáváme z regionů, o tom, jak krutě Češi zacházejí s obyvateli německého původu, ale znovu připomínám, naším hlavním dnešním záměrem je vyzdvihnout Chamberlaina, dosáhnout toho, aby vypadal jako hrdina neúnavně bojující po boku vůdce za mír, i když se to možná zdá přitažené za vlasy.“

Dieter vstal. „Ještě nějaké otázky? Výborně, dejme se do toho. Koncepty do pěti nula nula.“ Když se zaměstnanci Anglické sekce vrátili ke svým blokům a psacím strojům, kývnutím Magii naznačil, aby vyšla na chodbu.

„Dobrá práce jako obvykle,“ řekl a jemně ji pohladil po rameni. „Vybudovala sis se zbytkem týmu vynikající vztah. Uznávají etiku tvé práce i výborný úsudek.“ Rozzářila se potěšená jak Dieterovým uznáním, tak jeho něžným gestem. „Teď půjdeme informovat Jeho Veličenstvo,“ řekl a oba zamířili k soukromé kanceláři Cliva Barnese.

Lord Lyon byl rozhodně nejcharismatictější komentátor Anglické sekce. Měl hluboký hlas, velice vhodný pro rozhlasové vysílání. Měl také řečnické schopnosti. Uměl vyprávět příběh, stavěl detail po detailu, až přivedl posluchače k vrcholnému závěru. Moduloval hlas v souladu se svou rolí v příběhu nebo v komentáři. A přestože občas text ve vysílání četl, posluchači to nikdy nepoznali. Zdálo se, že prostě vypráví, tak jako si povídá člověk se sousedem nebo s kamarádem. Jediným problémem byl Clivův vřelý vztah k lahvi.

Maggie se zastavila těsně za Dieterem, když zaklepal na dveře a otevřel je. Rychle se ale otočil a zastínil jí výhled. „Možná bys měla raději počkat na chodbě,“ vyštěkl podrážděně. „Zdá se, že si budu muset s Clivem zase promluvit od plic.“

„Nesmysl, Dietere,“ odpověděla a protlačila se kolem něho do místnosti, kde našla korpulentního komentátora, jak se jen ve spodním prádle rozvaluje na lenošce a hlasitě chrápe. „S tím tlustým anglickým zmetkem si poradím sama!“ Rázně zamířila ke Clivovu stolu. Vzala z něj sklenici, do níž nalila vodu ze džbánku. Zatímco ji Dieter pozoroval, klidně přistoupila k pochrupujícímu Clivovi a chrstla mu vodu do tváře. Jeho mohutná hlava sebou trhla, odfrkla si a odplivla a paže, složené na břiše, vystřelily vzhůru, jako by se snažil nabrat rovnováhu. „Probudte se, drahoušku!“ zvolala Maggie líbezně.

Clive pootevřel oči jen natolik, že před sebou spatřil jakousi nejasnou rudou skvrnu. „Proboha, Maggie, co tady děláte?“

„No, co by, přišla jsem vás probudit, ospalče,“ zašvitořila, jako by mluvila s dvouletým dítětem.

„Má drahá,“ zamručel Clive a jeho mohutné tělo se na lenošce zavrtělo. „Nejsem si jistý, jestli dokážu vstát! A zdá se, že jsem celý mokrý!“

„Ovšemže ano, drahoušku,“ odpověděla medovým hlasem.

„Ovšemže co?“ vyštěkl a tlustými prsty si otíral zalepené oči.

„Dokážete vstát. A jste mokrý,“ sdělila mu. „Je na čase dát se do práce. A kdybyste začal hned, mohla bych zůstat a pomoci vám.“

To zavalitého muže, který Dieterovu každodenní návštěvu své svatyně vítal především proto, že s ním přicházela i Maggie, vyburcovalo. „Tak dobře,“ zavrčel a namáhavě se zvedl. „Podejte mi župan. Ne ten, ten zlatý,“ poručil a ukázal na věšák na stěně za dveřmi. „Nezdá se mi dobré, abychom v tak malé kanceláři byli oba v červeném. Někomu by z toho mohly vypadnout oči z důlků.“

Po těchto slovech se Maggie zachichotala a Dieter si slyšitelně oddechl.

V půl páté se prudce rozlétly dveře Anglické sekce a přikolébá se Clive, opírající se o Maggie, v jedné ruce několik papírů. Pravou rukou, která ležela kousek nad Magginiým bokem, ji objímal kolem pasu a Dietera napadlo, že k pokřivenému postoji ho nevede ani tak dna, jako spíš potěšení z dívčiny společnosti.

„Nazdar, Dieter!“ zahlaholil. „S pomocí tady mé mladé kolegyně,“ trhl hlavou směrem k Maggie, „jsme dosáhli milníku v rozhlasové publicistice!“ V té chvíli všichni v kanceláři přestali pracovat a poslouchali chvástání mohutného muže. „Týhle stránky,“ pokračoval Clive a zamával papíry v ruce, „nadchnou srdce našich britských přátel a přimějí je, aby se přimkli ke svému velkému a obětavému vůdci Chamberlainovi. Zítra touto dobou bude Chamberlain a jeho kabinet uctíván po celém

ostrovním království, i v těch nejposlednějších koutech impéria!“

Rose, Julie a další v místnosti mu tiše zatleskali a Clive se mírně uklonil, aby ukázal, že bere na vědomí schopnost svého posluchačstva ocenit velikost jeho řečnického umění. Dieter si prohlédl jeho poznámky a vepsal na dolní okraj své iniciály, aby je mohl poslat do kanceláře cenzora.

„Maggie,“ řekl Dieter, když Clive vyšel na chodbu, „děkuji ti, že jsi dnes pracovala s Clivem. Když jsme tam přišli, myslel jsem, že vůbec nebude schopný jít do vysílání. Jsi báječná!“ Zadíval se jí do očí, neschopný potlačit jemný prostoduchý úsměv, a obdivně potřásl hlavou. „Nechápu, jak jsi to udělala.“

„To se člověk naučí, když má mladší sestru,“ odpověděla s úsměvem. „Když nám zemřela matka, starala jsem se o ni. Poznala jsem, že s lidmi je snazší vyjít, když je člověk milý a veselý – alespoň navenek,“ zasmála se. Chytila se pod pažemi za svetr a zatahala. „Obávám se, že Clive není jen talentovaný komentátor!“ pronesla znovu se smíchem.

„Cože?“

„Libuje si i v ručních pracích,“ zazubila se a upravila si sukni.

„Proboha, Maggie!“ vyděsil se Dieter. „Okamžitě si s ním půjdu promluvit.“ Obrátil se a chystal se vyrazit za Clivem.

„Ne, Dietere,“ chytila ho za loket. „To nic. Je to jenom nadržený starý mizera, nic víc. Těší ho, když mu ženy věnují pozornost. To je další důvod, proč jsem ho dokázala vyburcovat.“

Dieter se zastavil. Pohlédl jí do očí a řekl: „Tak dobře. Protentokrát. Ale jestli se to bude opakovat, okamžitě mi to ohlásíš. Ano?“

„No, Dietere,“ odpověděla a zdálo se, že je upřímně dojatá, „tak se mi zdá, že žárlíš.“ Pohládila ho po paži a usmála se.

Dieter zčervenál. Skutečně žárlil.

Místo aby zamířila domů, zůstala ten večer v rozhlase, aby si poslechla Clivovo vysílání. Do studií se muselo projít vnitřním dvorem komplexu, přes hlídané dveře a po řadě schodů dolů. Při této první návštěvě studia ji doprovázel Dieter. „Myslím, že budeš nadšená,“ řekl, když procházeli nádvořím s upravenou zahradou. „Naše zařízení je skutečně na nejvyšší úrovni.“

Provedl ji kolem strážných, kteří zkontrolovali jejich jména na přístupovém seznamu, a pak oba pokračovali v cestě po schodech dolů. Tam vstoupili do jasně osvětlené chodby, jež vedla do prostorného technického pracoviště vybaveného nejrůznějšími ovládacími pulty a vypínači. Seděla tam skupina techniků, kteří sledovali měřicí přístroje a regulátory.

„Tudy,“ ukázal Dieter a prošel technickou kontrolou do tlumeněji osvětlené místnosti. Zde na vyvýšené plošině, na pohodlně vyhlízející otočné židli za ovládacím pultem, seděl ředitel Bauer. Maggie si všimla, že v ruce drží sluchátka připojená černým kabelem k ovládacímu pultu. Pod Bauerem, u řady ovládacích panelů na úrovni podlahy, sedělo několik Dieterových pracovníků. I tady byly sady sluchátek, mikrofon na malém stojanu a různé spínače, regulátory a tlačítka. Těsně před těmito ovládacími pulty se tyčila skleněná stěna, na jejímž vrcholu bylo vidět řadu hodin ukazujících čas ve světových metropolích. Za sklem bylo vidět několik oddělených místností: pro každou rozhlasovou sekci jedna hlasatelna. Každé z těchto místností, kde se hlasatel spojoval se svými posluchači, vévodil malý stůl pokrytý zelenou plstí, na němž stál velký rozhlasový mikrofon, sluchátka a vertikálně namontovaná červená žárovka. Tohle je asi, přemítala, světlo signalizující přímé vysílání, které jsem viděla v tolika hollywoodských filmech.

V místnosti za sklem před Dieterovým ovládacím pultem se na dřevěné židli rozvaloval mohutný Clive Bar-

nes s lokty opřenými o stůl, před sebou rozložený text. Maggii napadlo, jak je paradoxní, že se teď Clive slušně oblékl. Měl na sobě elegantní šedý oblek s jemným proužkem, modro-bíle pruhovaného motýlka a z náprsní kapsy mu vyčuhoval kapesníček stejné barvy. Nebýt jeho tloušťky, pomyslela si, člověk by řekl, že právě vyšel ze salonu na Savile Row. A přitom ho kromě ní, Bauera, Dietera a ostatních v režii nikdo neuvidí.

Dieter vytáhl další židli a do zásuvky v ovládacím pultu zastrčil další sluchátka. „Posaď se sem,“ kývl na Maggii. Bylo na něm znát napětí. Díval se do svých poznámek a na ovládací tlačítka na panelu, občas pohlédl na Cliva za sklem. To, napadlo ji, je místo, kde se zhodnocuje Dieterova práce, kde se testují jeho schopnosti a posuzuje jeho cena. Bauer, který seděl nad šéfy svých sekcí, sledoval hodiny a nenápadně přejížděl pohledem mezi Německou, Francouzskou a Anglickou sekcí.

Když se blížila osmá hodina – v Londýně sedmá – zaklepal Dieter jemně na sklo. Clive zvedl hlavu a přikývl, a když zpozoroval Maggii, mrkl na ni a usmál se. Dieter se podíval na svůj regulátor, potom na hodiny nahore. Zvedl levou ruku a natáhl prsty. Clive opět přikývl. Dieter kývnutí opětoval a každou vteřinu spustil jeden prst, až velká ručička na londýnských hodinách došla na dvanáctku. Rozsvítilo se červené světlo. Dieter ukázal na Cliva.

Maggie uslyšela ve sluchátkách Clivův hluboký hrdelní hlas: „Volá Berlín... volá Berlín... volá Berlín. Přeji dobrý večer všem krajanům na druhé straně Kanálu. Váš přítel v Berlíně, Lord Lyon, vám přináší postřehy k dnešním zprávám.“ Následujících patnáct minut líčil nezlomné odhodlání ministerského předsedy Chamberlaina a kancléře Hitlera společně pracovat na dosažení mírového řešení sudetské krize. Barvitým jazykem popisoval ušlechtilý charakter obou vůdců, prohlubující se úctu jednoho k druhému a osobní vztah, jenž mezi nimi vzniká – vztah, který dvěma velkým národům

v následujících nebezpečných dnech přijde velmi vhod. „Z historických kronik je známo, že není obvyklé, aby dva mocné a suverénní národy podřídily vlastní národní zájmy všeobecnému dobru větší kontinentální komunity,“ hlásal Lyon, „ale právě takové velké drama se před námi právě odehrává. A pokud nás to překvapuje, pokud to náhodného pozorovatele zaskočí, je to jen proto, že náš charakter nedosahuje vysoké úrovně charakterů pánů Chamberlaina a Hitlera. Slyšeli jste,“ pro větší efekt se odmlčel, „Lorda Lyona z Berlína. Dobrou noc. Bůh ochraňuj krále!“ Červené světlo se zatřepotalo a zhaslo.

Dieter zapnul interní mikrofon. „Výborně, Clive! Skvělý výkon!“

„Děkuji ti, hochu!“ zahlaholil Clive, hlas stále slyšitelný jen ve sluchátkách. Pak vstal, posbíral papíry a zastrčil je do složky.

„Vynikající práce, Schmidte,“ ozval se hlas ředitele Bauera, který sestoupil ze svého trůnu a objevil se za nimi. „Lord Lyon byl dnes ve vrcholné formě.“

Dieter vstal a otočil se k šéfovi. „Děkuji vám, pane řediteli. Velké zásluhy je třeba připsat slečně O’Deaové,“ ukázal na Maggii, „strávila s Lordem Lyonem větší část odpoledne, kdy mu pomáhala vystřízlivět a připravit scénář.“

Bauer se zatvářil překvapeně a otočil se k Maggii. „No, slečno, musím znovu opakovat: vynikající práce. Se vším všudy, víte? Pokračujte a Anglie dychtivě přijme vůdce za svůj vzor.“ Lehce se uklonil a několika kroky se vrátil na své vyvýšené stanoviště.

Maggie si všimla, že se Dieterovi jemně orosilo čelo. Rychle složil mikrofon a sluchátka a otočil vypínačem na svém pultu. „Pojď, Maggie. Pro dnešek končíme. Může to převzít Michail.“ Michail byl jeden z Dieterových asistentů produkce.

Počkala, než se vrátili nahoru po schodech, prošli kolem stráží a dostali se na dvůr, a teprve tam chytila Dietera za loket a obrátila ho k sobě. „Bylo to fantastické!“

prohlásila a vtiskla mu na tvář polibek. Dieter opět zrudl, až jeho tvář konkurovala barvě Maggiina svetrů.

„To ty, Maggie,“ řekl a prsty přešel místo, kam ho políbila, „ty jsi fantastická.“

Během následujícího týdne přibyla Anglické sekci práce, když se Chamberlain a Hitler, přestože měli na konečné řešení sudetské krize stejný názor, nedokázali dohodnout, jak to provést. V pátek 23. září, kdy se oba politici sešli, Československá armáda mobilizovala, povolala zálohy a chystala se rozmístit je do bojového postavení. Zdálo se, že brzy vypukne válka; jako by se německý národ nemohl dočkat. Hlasatelé Anglické sekce každý večer ke zprávám přicházejícím z Prahy, Londýna a Berlína přidávali svůj výklad. Dál vychvalovali Chamberlaina, vzdávali mu čest a oceňovali jeho státnickou prozíravost. Odsuzovali brutalitu a malost Beneše i Čechů. V pondělí 26. září promluvil Hitler v Berlínském sportovním paláci ke skupině skalních přívrženců strany. Požadoval Sudeoty – a chtěl je mít do soboty 1. října. Evropa balancovala na hraně mezi válkou a mírem.

V úterý večer musela Maggie cestou domů z práce čekat třicet minut, než kolem ní projela motorizovaná armádní divize. Míjel ji jeden nákladní automobil plný vojáků za druhým, vířily za sebou oblaka prachu a všechny směřovaly na jihozápad. Myslela na Kurta a přemítala, kde asi je a co dělá. Doufala, že Chamberlain a jeho francouzští spojenci budou schopní prosadit, aby se Češi zachovali správně a k válce nedošlo. Ve středu se objevily zprávy o schůzce Chamberlaina, francouzského premiéra Daladiera, Hitlera a jeho spojence, italského diktátora Mussoliniho. Tato čtveřice se měla následujícího dne sejít v Mnichově. Anglická sekce dál líčila Hitlerovo stanovisko jako cestu k míru, kterou jsou rozumní státní představitelé povinni následovat.

V pátek 30. září v půl jedné ráno nakonec vedoucí představitelé čtyř mocností podepsali dohodu, která od následujícího dne postupovala Sudety Německu. Nesešla se žádná mezinárodní komise, na jednání nebyl pozván ani jeden zástupce československé vlády.

V pátek ráno vládla v ulicích radostná nálada. Obyvatelé, kteří měli ještě před pár dny strach z války, se teď smáli a plácali se po zádech, chvástali se, čeho jejich vůdce dosáhl. Dietera ovládla směs nadšení a úlevy, napětí předchozích dní se z jeho těla vytrácelo jako vzduch z balonku, který už byl plný k prasknutí.

„Nemohu uvěřit, že to skutečně dokázal!“ pronesl obdivně u oběda v malé zahradní restauraci nedaleko Domu rozhlasu. Bylo chladno. Ve všem tom vzrušení nastoupil podzim téměř bez povšimnutí. Dieter i Maggie na sobě měli kabáty, zatímco popíjeli pivo a zakusovali se do vuřtů. „Žasnu nad Hitlerovou ochotou riskovat – a ohromuje mě, že ve všem zvítězil, aniž se musel něčeho vzdát,“ potřásl hlavou Dieter.

„Ha! Angličané mají, co si zasloužili,“ radovala se škodolibě Maggie, potom naklonila hlavu. „Zdá se mi, že nemáš pana Hitlera rád tak jako všichni ostatní,“ poznamenala. „Myslíš, že vrátit třem milionům Němců jejich vlast není dobré?“

„Jistěže je, ale Hitler mě děsí. Jednou zajde až příliš daleko.“

„Ale, Dieter! On prostě dostal od Anglie a Francie přesně to, co chtěl, a Chamberlain si vůbec neuvědomil své ponížení.“ Maggie se opět napila piva. „Je nejvyšší čas, aby někdo starou dobrou Anglii vykázal do patřičných mezí. Hlavu vzhůru, kamaráde! Hitler zlomil dosud neotřesitelnou moc Anglie. Trocha soupeření každému prospěje.“

Dieter na ni pohlédl, na tváři svůj jemný úsměv, a znovu potřásl hlavou: „V zájmu všech doufám, že máš pravdu.“

Hitler nebyl schopný dodržet původní sobotní plán na zabrání Sudet. Teprve v pondělí 3. října Leibstandarte SS Adolf Hitler překročila, v čele okupačních jednotek, hranici. V jejích řadách byl také *Obersturmführer* Kurt Engel. Anglická sekce pasovala německé vojáky na osvoboditele pomáhající německému obyvatelstvu Sudet zbavit se nenáviděných českých utlačovatelů. Komentáře optimisticky líčily, jak byli vojáci vítáni jako osvoboditelé a jak laskavě se vůdcovy síly chovaly k těm, které přišly zachránit.

„Další dobrý den,“ podotkl Dieter, když kráčel s Maggií k jejímu bytu. S postupujícím podzimem se dříve stmívalo a Dieter si dělal starosti, že chodí domů sama.

„Řekl jsem si, že udělám nějaké změny,“ prohodil ledabyly, právě když před ně chladný vítr navál závěj listů z chodníku. Pohlédl na Maggii a ona, tváře zrudlé od štiplavého večerního vzduchu, k němu zvedla zelené oči. „Přemyslím o jmenování dalšího asistenta produkce, který by pracoval převážně s Clivem. Je třeba na něj trvale dohlížet, jak sis všimla, ale přece jen je to náš nejoblíbenější a nejvlivnější komentátor. Co si o tom nápadu myslíš?“ Zastavili se a ve slabém světle pouličních lamp se obrátili k sobě.

„No,“ řekla zamyšleně, „to je rozumné. Bůh ví, že ten starý prdola potřebuje stabilní formu, která mu dnes chybí. Některé dny je nahoře, jindy dole. Oddaný produkční by pomohl, řekla bych. Komu hodláš svěřit tu velkou čest a trn v patě?“ zeptala se s úsměvem a naklonila hlavu na stranu.

„No, musí to být někdo se zralým úsudkem, někdo, koho Clive respektuje, někdo, kdo ví, jak tu práci zvládat bez ohledu na okolnosti,“ uvažoval nahlas Dieter. „Ano, musí to být nejschopnější osobnost ze sekce. Musíš to být ty, Maggie.“

„To jsou ta nejlíbeznější slova!“ zatřepotala teatrálně

řasami a zasmála se. Potom už vážněji dodala: „Děkuji ti, Dietere. Děkuji ti, že mi věříš – už od prvního dne.“

Pokračovali v chůzi, mířili k domu na konci bloku, v němž Maggie bydlela.

„Samozřejmě bys musela být ochotná přijmout vyšší plat a nový titul. A měla bys samozřejmě větší samostatnost při tvorbě Clivova komentáře,“ dobíral si ji Dieter. „Očekávala jsi něco tak vzrušujícího, když jsi k nám v srpnu přišla?“

„No, ten první den jsem vůbec nevěděla, co můžu čekat,“ usmála se a zabořila ruce hluboko do kapes kabátu. „Nevěděla jsem, jestli budu pracovat pro nějakého nelidu, nebo jestli vůbec budu pracovat. A musím přiznat, že jsem z tebe byla zpočátku trochu nervózní,“ řekla a zadívala se na něj. „Bála jsem se, že možná strpíš, aby s tebou Bauer mával.“ Její společník to nekomentoval. „Ale,“ pokračovala nenuceným tónem, „pak jsem poznala, že jsi skutečný mistr své profese, opravdový umělec, který maluje obrazy slovy a vypráví příběh, který dojíká srdce a proniká do mysli.“

Dieter potřásl hlavou a zasmál se. „Mluvíš jako propagandista.“

Smáli se, ještě když stoupali po schodech ke dveřím domu. „Tak, a jsi doma,“ řekl Dieter, zatímco Maggie lovila v kabelce klíče. „Děkuji vám za vynikající práci, slečno O’Deaová,“ pronesl uctivě a lehce se uklonil. „A přeji dobrý večer.“

„Děkuji ti, Dietere,“ řekla s úsměvem Maggie.

Dieter se otočil ke Kaiserdammu a ke stanici metra. Vzápětí se zarazil a znovu zamířil k Maggie. Zhluboka se nadechl, chytil ji za ramena a políbil ji. Maggie polibek opětovala.

Po sudetské krizi se pozornost Evropy přenesla z východu na západ, kde německé jednotky ve Španělsku

posilovaly Národní armádu generála Franciska Franka. Během října Anglická sekce přinesla informace o velké bitvě u španělské řeky Ebro – bitvě, která se stala začátkem konce Španělské republiky.